

SLOVENŠČINA – 9. b (2. skupina)

Pozdravljeni, učenci,

v tem tednu ostajamo pri književnosti, pred nami sta še zadnji dve obdobji – med 2. svetovno vojno in sodobna književnost.

Ciril Kosmač, čigar novelo Gosenica smo brali prejšnji teden, nam je je dokazal, da pesniki in pisatelji niso prenehali s pisanjem niti v najtežjih časih. Včasih je bil prav to razlog, da so pisali še več.

1. ura

MED 2. SVETOVNO VOJNO

V ospredju je lirika, ki je bogato razvita po obsegu, vsebini in avtorjih. Od pripovednih vrst se je razvila le krajša proza – črtica in novela. Partizansko gledališče je razvilo dramatiko.

Pesniki NOB: **Karel Destovnik Kajuh, Matej Bor, Oton Župancič, Tone Seliškar, Cene Vipotnik, Jože Udovič**

Ideal partizanske lirike: združitev osebne in časovne tematike, tako da se človeška individualnost kaže skozi socialno, vojno in revolucijsko perspektivo časa.

Preberi pesem Karla Destovnika – Kajuha, ki jo najdeš v berilu na strani 92.

Po branju reši naloge od 1 do 4 (Dejavnosti po branju). 1. naloga te usmerja v opazovanje zunanje zgradbe pesmi. Preštej kitice in verze. Že veš, značilnosti katere pesniške oblike boš ponovil/-a? Napiši, ali pesnik upošteva vse značilnosti te pesniške oblike, ki smo jo spoznali lani pri obravnavi del Franceta Prešerna.

Odgovori tudi na vprašanje v 10. nalogi. Svoje mnenje utemelji.

Ob pesmi si preberi podatke o Kajuhovem življenju in delu.

2. in 3. ura

SODOBNA SLOVENSKA KNJIŽEVNOST

Začne se ok. leta 1950 oz. po vojni, zaradi česar se je uveljavilo poimenovanje književnost po drugi svetovni vojni. Motivi, ideje in teme so povezani s pomembnimi družbenimi, narodnimi in kulturnimi vprašanji tedanjega časa. Zastopane so vse literarne zvrsti oz. vrste: pesništvo, pripovedništvo in dramatika.

Poglejmo, ali si res dobro ponovil značilnosti soneta. Reši naloge na spodnji spletni povezavi.

<https://eucbeniki.sio.si/slo9/2409/index.html>

Koliko točk si zbral/-a?

Oglej si kazalo v berilu. Kateri avtorji so napisani pod naslovom Književnost po 2. svetovni vojni? Katere izmed njih že poznaš?

Med avtorji je naveden tudi pesnik Boris A. Novak. Prebral/-a boš njegovo pesem Narcis in Eho.

Najprej si preberi modro besedilo na rumeni podlagi, tam boš izvedel/-a, da je snov pesmi mitološka, zgodbo o Narcisu in Eho najdemo že v grškem bajeslovju. Preberi tudi stvarna pojasnila.

Zdaj pa preberi pesem in videl/-a boš, kako je pesnik dal zgodbi povsem novo, pesniško obliko.

Reši dejavnosti po branju (1, 2, 3, 5). Pri 5. nalogi si pomagaj z literarnovednimi pojasnili.

4. ura

S pomočjo spleta razišči, kateri avtorji spadajo v sodobno slovensko književnost.

Zdaj pa reši spodnje ponovitvene naloge.

1. K posameznim književnim obdobjem dopiši v vsak okvirček enega predstavnika in njegovo delo. Nekaj podatkov imaš že napisanih.

protestantizem	razsvetljenstvo	moderna	sodobna književnost
Zimske urice		Bobi	Pedenjped
	Županova Micka		

2. Poišči pesniška sredstva (poosebitev, primera, inverzija, okrasni pridevek, nagovor, rima) v odlomku pesmi.

*Govoril sem: Zemlja je šla v pesem
in se vedel, kakor da puhlica prhka
rojeva trave verzov in bilke besed.
Pa je bila utvara puhla in krhka:*

*ni prišla zemlja v pesem, a pesem
je šla v dobro zemljo trohnet.
Med sprhnelost, pozabo in plesen.
In če ji, radovednež, še iščeš sled, /.../ (Tone Pavček: Rast I)*

3. Dopolni preglednico.

		moderna	sodobna književnost
	Valentin Vodnik		
Kaplan Martin Čedermac			

Vse rešitve vam bom poslala v petek.

Želim vam uspešno delo! Vse lepo pozdravljam.

Jasna Brenčič